

*„Egy gyermek életében csak egyszer van
lehetőség a normális testi és lelki
felnövekedésre”*

UNICEF Innocenti Jelentés 2010

**A gyermekek egészséghez való joga – az
ombudsman szemszögéből**

Dr. Lux Ágnes

főosztályvezető-helyettes, AJBH

2013. február 14.

Az Országos Egészségfejlesztési
Intézet konferenciája

A biztos, mint gyermekjogi ombudsman

Jogszabályi háttér

1. Gyvt. 11§ (2) →
 2. Az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. 1§ (2) *Az alapvető jogok biztosa tevékenysége során - különösen hivatalból indított eljárások lefolytatásával - megkülönböztetett figyelmet fordít*
 - a) *a gyermekek jogainak védelmére.*”
- a gyermekek **alkotmányos jogait érintő visszaéléseket** kivizsgálja, és orvoslásuk érdekében általános vagy egyedi intézkedéseket kezdeményez
- **proaktív jogvédelem, jogon túli eszközök**

Projektek

2008: jogtudatosítás

2009: erőszak

2010: családpótló
intézmények

2011: egészséghez való jog

2012: gyermekbarát
igazságszolgáltatás

2013: egészséges
környezethez való jog

Az egészséghez való jog

- **Alaptörvény XX. cikk**

„Mindenkinek joga van a testi, lelki egészséghez.”

- **ENSZ Gyermekjogi Egyezmény 24. cikk**

„Elismeri a gyermeknek a lehető legjobb egészségi állapothoz való jogát, valamint, hogy orvosi ellátásban és gyógyító nevelésben részesülhessen.”

- Az UNICEF 2010 novemberében napvilágot látott, a gyermekek egészségéről szóló jelentése:
→ a magyar gyermekek egészségállapotában mutatkozik a legnagyobb esélyegyenlőtlenség az OECD országok között

Kiemelt vizsgálatok (2011)

- A gyermekek **drog- és alkoholfogyasztásával** kapcsolatos vizsgálatról (AJB 1092/2011)
- A **gyermekpszichiátriai ellátás** hiányosságairól (AJB 1298/2011)
- A szakellátásban nevelkedő gyermekek sérelmére elkövetett **szexuális bántalmazásról** (AJB 2031/2011)
- A **gyermekprostitúcióról** szóló vizsgálatról (AJB 1472/2011)
- **Gyermekotthonok** átfogó vizsgálata – különös tekintettel az egészséghez való jog érvényesüléséről (AJB 797/2011)
- A **területi védőnői ellátással** kapcsolatos vizsgálatról (AJB 3809/2010)
- A gyermekek **iskola-egészségügyi** ellátásának problémái (AJB-536/2011)
- Az **iskolai étkeztetéssel** kapcsolatos ombudsmani vizsgálatról (AJB 560/2011)
- **Iskolai testnevelés, gyógytestnevelés** (AJB 1942/2011)

Egészséges környezethez való jog

2013

- **Alaptörvény XX. cikk**

- (1) Mindenkinnek joga van a testi és lelki egészséghez.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti jog érvényesülését Magyarország genetikailag módosított élőlényektől mentes mezőgazdasággal, az egészséges élelmiszerekhez és az ivóvízhez való hozzáférés biztosításával, a munkavédelem és az egészségügyi ellátás megszervezésével, a sportolás és a rendszeres testedzés támogatásával, valamint a környezet védelmének biztosításával segíti elő.

- **ENSZ Gyermejjogi Egyezmény 24. cikke**

→ az egészségügyi alapellátás keretében is

→ tápláló élelmiszerek és ivóvíz szolgáltatásával, figyelembe véve a természeti környezet szennyezésével járó veszélyeket és kockázatokat

- Az **egészséges környezethez való jog** az óvodában és az iskolában
- A **környezeti ártalmak hatása** a gyermekekre
- Az **egészséges ivóvízhez való hozzáférés**
- A **mélyszegénységben** élő és a hátrányos helyzetű gyermekek jogainak érvényesülése az egészséges környezethez való jog szempontjából
- Az „**egészséges életkezdés**” feltételei
- Az **élelmiszer-biztonság** hazai helyzetének átfogó vizsgálata
- Az **iskolai gyógytestnevelés** körülményeinek vizsgálata
- A gyermekek gerincének egészséges fejlődése és az **iskolatáska** súlya közötti összefüggés alapjogi szempontú feltárása
- **Iskolai büfék**

Köszönöm a figyelmet!

www.gyermekjogok.ajbh.hu

www.facebook.com/Gyermekjogok